

Staatssteun Nieuws

9 maart 2023 – Nieuwe AGVV

Belangrijk **nieuws** vandaag uit Brussel over staatssteun. De Europese Commissie na een hoop aankondigingen vandaag twee nieuwe documenten vastgesteld. Ten eerste een aanpassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV), een complex document van 108 pagina's. Ten tweede een tijdelijk crisis- en transitiekader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne (62 pagina's). We kijken in deze Lysias nieuwsbrief in het kort naar deze twee documenten. Welke veranderingen zien we, worden spelregels ruimer, eenvoudiger en sneller (zoals door de Commissie zelf aangekondigd)?

Ten eerste de **verruiming van de AGVV**. Hoofddoel van de Europese Commissie is om lidstaten meer ruimte te geven om in overeenstemming met het Europese Green Deal-plan voor de Industrie staatssteun te verlenen aan belangrijke sectoren. We moeten daarvoor enorm investeren, staatssteun spelregels knellen, de nieuwe AGVV moet daarvoor extra ruimte geven. De verruiming van de AGVV heeft echter op meer categorieën betrekking dan alleen die Green Deal. Een aantal belangrijke wijzigingen op rij:

- De definitie van "onderneming in moeilijkheden is wat opgerekt
- De aanmelddrempel voor regionale steun wat verhoogd (was voor Nederland € 7,5M, wordt nu € 8,25 M)
- De definitie van innovatieclusters is uitgebreid met Digital Innovation Hubs
- Er is een nieuwe categorie voor de innovatieartikelen: 'testing and experimentation infrastructure'
- Voor milieusteun wordt het concept "funding gap" wat uitvoeriger omschreven
- De categorie energie-infrastructuur wordt veel uitgebreider omschreven, voor elektriciteit, gas, waterstof en CO2
- De aanmelddrempel voor onderzoeksprojecten gaat omhoog (was bijvoorbeeld 15M voor experimentele ontwikkeling, wordt nu 25M)
- Aanmelddrempel voor investeringssteun voor onderzoeksinfrastructuur was 20M, wordt 35M per infrastructuur
- Aanmelddrempel voor innovatieclusters (artikel 27) was 7,5M, wordt 10M
- Voor warmteprojecten was 20M, wordt 50M; en zo nog een hele trits van verruiming van aanmelddrempels
- Voor risicokapitaal is er een uitbreiding voor belastingmaatregelen voor particulieren die investeren ("Tante Agaath goes Brussels")
- In artikel 22 gaat het nominale steunplafond voor technostarters omhoog van € 800.000 naar 1 miljoen
- In artikel 25 AGVV (het meest gebruikte artikel in het innovatiebeleid), gaan steunintensiteit omhoog met 5%-punt in steunkaart regio; ook is er een nieuwe 25%-punt bonus als er een call is geweest en tenminste 3 landen meedoen.
- Een nieuw artikel 25a voor test en experimenteer infrastructuur, met steunintensiteit van 25% tot 60% (afhankelijk van samenwerking en mkb status)
- Een nieuw artikel 25e wordt toegevoegd, speciaal voor defensieonderzoek
- Artikel 27 (innovatieclusters) is (gelukkig) aangepast, steun kan nu ook niet alleen voor de exploitant verstrekt worden, maar ook aan een consortium
- Artikel 36 (het algemene milieupartikel) is voortaan ook gericht op decarbonisation (klimaat). Ook CCS is daarin nu toegevoegd.

- We zien een ingewikkelde uitbreiding van artikel 38, daarmee zijn wel ESCO-constructies nu mogelijk en ook meer mogelijkheden voor opslag
- In artikel 41 (investeringssteun voor hernieuwbare energie) wordt nu nadrukkelijk ook waterstof toegevoegd
- Artikel 46 (warmteprojecten) bevatte alleen voor distributie een funding gap methode (met 100% stretch), deze is uitgebreid naar warmteproductie
- Artikel 47 (afval) gaat nu veel meer over circulaire economie en mag ook gaan over het eigen afval van de ondernemer
- In artikel 49 (milieustudies) gaat het basispercentage van max 50% omhoog naar 60%

Samengevat verandert de kapstok van de AGVV nauwelijks, er komen een paar extra takken bij en een paar takken worden ietsje ruimer. De aanmeldingsdrempels worden iets hoger, maar die waren al meer dan 10 jaar onveranderd. Dit is dus veelal niet meer dan een inflatiecorrectie. Een paar kleinere hoofdpijnpunten zijn aangepakt, maar de hoofdstructuur van het staatssteunrecht staat nog voor 96% overeind. Inclusief de ingewikkelde definities, voorwaarden en procedures. Biedt deze nieuwe AGVV nu ruimte voor nieuwe Europese industriepolitiek (zoals investeren in chipsindustrie en elektrische auto's)? Nee, daarvoor is nog steeds maatwerk nodig (individuele toetsing). De Commissie roept dus stoer over open strategische autonomie, maar verzuimt de staatssteunregels daarvoor te verruimen. Is deze nieuwe AGVV dus nu echt ruimer, eenvoudiger en sneller? Het **eerlijke antwoord is neen**. Tuurlijk, de Commissie breidt de AGVV wat uit en corrigeert op inflatie. Maar om dat nou een grote sprong voorwaarts te noemen?

Nu de Commissie vandaag de Engelse tekst van de AGVV heeft goedgekeurd, zal de AGVV in de komende weken formeel worden vastgesteld nadat de tekst in alle officiële talen van de EU is vertaald. Hopelijk direct ook met een geconsolideerde tekst, want het is nu één grote puzzel. Vervolgens zal zij in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Ten tweede dus het *tijdelijke crisis- en transitiekader* voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne. Wat zijn daar de mogelijkheden? Het is vooral een verlenging van de eerdere tijdelijke maatregelen, bedoeld om de ergste klappen in de economie op te vangen. Met name als er ineens te weinig gas beschikbaar is of aardgas veel te duur is. Lidstaten mogen dan steun verstrekken, ook in Nederland zijn er regelingen geïntroduceerd, ook al hebben deze maar weinig effect of slagkracht. Maar je mag ook steun verstrekken (tot 31 december 2025), om investeringen te versnellen die bijdragen aan een nettonulindustrie. Mooi nieuw jargon woord ook, "*nettonulindustrie*" (net-zero industry). Juist gericht op funding-gap methodiek mag je dan onder dit tijdelijke kader staatssteun verstrekken, hoewel daar weer zo veel voorwaarden aan verbonden zijn (maximale steunintensiteit en melding), dat toepassen van de AGVV vaak eenvoudiger lijkt.

Meer informatie:

Melvin Könings

06 4262 7976

melvinkoenings@lysiasadvies.nl

